

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
ÇEK CUMHURİYETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASI
ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Çek Cumhuriyeti, (bundan sonra 'Akit Taraflar' olarak anılacaklardır.)

Özellikle bir Akit Tarafın yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile,

Bu gibi yatırımlara uygulanacak muameleye ilişkin anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını canlandıracağını kabul ederek,

Yatırımlar için istikrarlı bir ortam ve ekonomik kaynakların etkin ve tam kullanımının sağlanması için, yatırımlara adil ve eşit muamele edilmesi gerektiğinde mutabık kalarak, ve

Yatırımların teşviki ve karşılıklı korunması ile ilgili bir anlaşmanın ihdasına karar vermiş olarak,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. "Yatırımcı" terimi:

(a) her bir Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatına göre vatandaşı sayılan gerçek kişileri,

(b) her bir Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş ve merkezi o Akit Tarafın ülkesinde bulunan şirketleri, firmaları veya iş ortaklıkları gibi tüzel kişileri ifade eder.

2. "Yatırım" terimi, Uluslararası Para Fonu'nun tanımlaması çerçevesinde, ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafın kanun ve mevzuatına uygun olmak koşuluyla, bir Akit Tarafın yatırımcısının diğer Akit Tarafın ülkesinde yaptığı doğrudan yatırımları ifade eder ve sınırlayıcı olmayacak şekilde, her türlü mal varlığını ve özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) bir şirketteki hisseler ve şirket tahvilleri ve şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli,

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar,

(c) taşınır ve taşınmaz mallar ve ipotek, tedbir, rehin gibi diğer haklar,

(d) patent ve ticari marka, ticari isim, teknik yöntem, sınai tasarım, know-how ve peştemaliye gibi sınai ve fikri mülkiyet hakları,

(e) doğal kaynaklar ile ilgili imtiyazlar da dahil olmak üzere, kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

3. "Gelirler" terimi bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve özellikle, ancak bunlarla sınırlayıcı olmayacak şekilde kar, faiz ve temettüleri içerir.

4. "Ülke" terimi :

(a) Türkiye Cumhuriyeti bakımından, ülkesi ve kara suları yanında uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların araştırılması, kullanılması ve korunması amaçlarıyla üzerinde yargılama yetkisine ve egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

(b) Çek Cumhuriyeti bakımından, uluslararası hukuka göre, Çek Cumhuriyeti'nin üzerinde egemenlik, egemenlik hakları ve yargılama yetkisini kullandığı Çek Cumhuriyeti ülkesini ifade eder.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın yatırımcılarını kendi ülkesinde yatırım yapmaları için teşvik edecek ve uygun koşulları yaratacak ve kanun ve yönetmelikleri çerçevesinde bu gibi yatırımları kabul edecektir.

2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları her zaman adil ve hakkaniyete uygun bir muameleye tabi tutulacak ve diğer Akit Tarafın ülkesinde tam koruma ve güvenlikten yararlanacaktır. Hiç bir Akit Taraf makul olmayan ve ayrımcı tedbirlerle bu gibi yatırımların işletilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına hiç bir şekilde engel olmayacaklardır.

Milli Muamele ve En Çok Kayırılan Ulus Muamelesi

1. Her bir Akit Taraf kendi ülkesinde diğer Akit Taraf yatırımcılarının kurulmuş olan yatırım ve gelirlerine, hangisi daha elverişli ise, benzer durumlarda kendi yatırımcılarının yatırımlarına ve gelirlerine veya herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına ve gelirlerine tanıdığı muameleden daha az elverişli olmayacak şekilde adil ve hakkaniyete uygun muamele edecektir.
2. Her bir Akit Taraf kendi ülkesindeki diğer Akit Taraf yatırımcılarına, yatırımlarının işletilmesi, sürdürülmesi, kullanımı, faydalanılması veya elden çıkarılması bakımından adil ve hakkaniyete uygun ve kendi yatırımcılarına veya üçüncü bir ülkenin yatırımcılarına tanıdığı muameleden daha az elverişli olmayacak şekilde, hangisi daha elverişli ise, o şekilde muamele edecektir.
3. Akit Tarafların ülkeye giriş, geçici ikamet ve yabancıların istihdamı konularındaki kanun ve yönetmeliklerine tabi olarak;
  - (a) Akit Taraflardan her birinin vatandaşlarının, kendilerinin veya kendilerini istihdam eden Akit Tarafın bir yatırımcısının gerekli miktarda sermaye veya başka kaynak taahhüdünde bulunduğu veya bulunmak üzere olduğu bir yatırımın kurulması, geliştirilmesi, idaresi amacıyla veya işletilmesine ilişkin tavsiyelerde bulunmak üzere diğer Akit Tarafın ülkesine girmesine ve kalmasına izin verilecektir.
  - (b) bir Akit Tarafın yürürlükteki kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak yasal şekilde kurulan ve diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımı olan şirketlere seçtikleri idari ve teknik personeli, milliyeti ne olursa olsun, istihdam etme izni verilecektir.
4. İşbu Maddenin Milli Muamele ve En Çok Kayırılan Ulus Muamelesine dair hükümleri, bir Akit Tarafın bir gümrük birliği, ekonomik veya parasal birlik, bir ortak pazar veya serbest ticaret bölgesi üyesi olarak, yükümlülükleri çerçevesinde tanıdığı avantajlara uygulanmayacaktır.

5. Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın bir gümrük birliği, ekonomik veya parasal birlik, bir ortak pazar veya serbest ticaret bölgesi yesi olarak yükümlülüklerinin bu gümrük birliği, ekonomik veya parasal birlik, ortak pazar veya serbest ticaret bölgesinin bir uluslararası anlaşması veya karşılıklılık anlaşmasından kaynaklanan yükümlülükleri iğerdiğini kabul eder.

6. İşbu Anlaşmanın hükümleri, bir Akit Tarafı, tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenlemeden kaynaklanan ve bu gibi bir anlaşmanın tarafı olan Akit Tarafı sağlanan herhangi bir muameleyi, önceliği veya ayrıcalığı diğer Akit Tarafın yatırımcılarına veya bu gibi yatırımcıların yatırımlarına veya gelirlerine sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmayacaktır.

MADDE 4

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararına ve ayrımcı olmayacak biğimde ve anında, yeterli, etkin tazminat ödenerek, hukuka ve işbu Anlaşmanın 2'nci Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplere uygun olarak yapılanlar dışında kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan uygulamalara maruz bırakılmayacaktır.

2. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya duyurulduğu tarihten önceki geręek piyasa değerine eşit olacaktır. Tazminat gecikme olmaksızın ödenecek ve değiştirilebilir bir para birimi üzerinden serbestęe transfer edilebilir olacaktır. Gecikme olması halinde, ödeme faiz içerecektir.

3. Yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş, ayaklanma, ię karışıklık, veya diğer benzer olaylar nedeniyle zarar gören Akit Taraflardan her birinin yatırımcıları, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplar bakımından aldığı tedbirler ile ilgili olarak, kendi yatırımcılarına ya da herhangi nc bir ülke yatırımcılarına uygulanan muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulacaktır.

MADDE 5
Ülkesine İade ve Transfer

1. Avrupa Topluluğu'nca kabul edilecek tedbirler saklı olmak üzere, her bir Akit Taraf bir yatırım ile ilgili bütün transferlerin serbestçe ve gecikme olmaksızın kendi ülkesinden içeri ve dışarı yapılmasına iyi niyetle izin verecektir. Bu gibi transferler, sınırlayıcı olacak şekilde, özellikle aşağıdakileri içine alır:

- (a) gelirler,
- (b) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen kazançlar,
- (c) Madde 4 çerçevesinde tazminat,
- (d) yatırımlarla bağlantılı borçlardan doğan ana para ve faiz ödemeleri,
- (e) diğer Akit tarafın ülkesindeki bir yatırım ile ilgili çalışma iznini almış olan bir Akit tarafın vatandaşlarının elde ettikleri maaşlar, haftalık ücretler ve diğer ödemeler,
- (f) bir yatırım uyumsuzluğundan doğan ödemeler.

2. Transferler, yatırımın yapılmış olduğu ya da yatırımcının rızası olması kaydıyla herhangi bir serbestçe değiştirilebilir para birimi üzerinden transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru esas alınarak yapılacaktır.

MADDE 6
Halefiyet

1. Eğer bir Akit Taraf yatırımcısının yatırımı, ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigorta edilmişse; garantörün veya sigortalayanın bir garantinin şartlarından, sigorta sözleşmesinden veya yatırımcı ile garantör arasındaki diğer herhangi bir yasal işlemden kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafça tanıyacaktır.

2. Garantör veya sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili sorumlulukları da üstlenecektir. Halef olunan haklar ve talepler yatırımcının orijinal haklarını ve taleplerini aşmayacaktır.

3. Bir Akit Taraf ile garantör veya sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar işbu Anlaşmanın 8'inci Maddesinin hükümlerine göre çözümlenecektir.

MADDE 7

Danışma

Akit Taraflar, içlerinden birinin isteği üzerine, işbu Anlaşma ile ilgili herhangi bir uyuşmazlığı engellemek veya çözmek ya da Anlaşmanın yorumu veya uygulanması ile ilgili herhangi bir konuyu tartışmak üzere derhal danışmalarda bulunmaya rıza göstereceklerdir.

MADDE 8

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Bir Akit Taraf ile diğer Akit Tarafın yatırımcısı arasındaki bir yatırım ile ilgili uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafa yazılı olarak bildirilecektir. Bildirim uyuşmazlıkla ilgili ayrıntılı bilgi içerecektir. Mümkün olduğunca, yatırımcı ile ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları iyi niyetle danışma ve müzakereler aracılığıyla çözmeye gayret edecektir.

2. Eğer uyuşmazlıklar 1'inci paragrafta bahsedilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı ay içerisinde bu şekilde çözümlenemezse, uyuşmazlık yatırımcının seçebileceği, aşağıdaki çözüm yollarına sunulabilecektir:

(a) uyuşmazlığa taraf olan Akit Tarafın yetkili mahkemesi veya idare mahkemesi;

(b) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir hakem mahkemesi, uyuşmazlığın tarafları bu kurallarda değişiklik yapmaya yazılı olarak karar verebilirler.

(c) "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID).

3. Tahkim Heyeti, hukuk temelinde, aşağıdaki sıra dahilinde hukukun tüm kaynaklarını dikkate alarak karar verecektir:

- (a) işbu Anlaşmanın hükümleri;
- (b) Akit Taraflar arasındaki diğer ilgili Anlaşmalar;
- (c) kanunlar ihtilafı ile ilgili kurallar da dahil olmak üzere, sözkonusu yatırım ülkesinde yapılmış olan Akit Tarafın ulusal kanunları ve yönetmelikleri;
- (d) yatırım ile ilgili özel anlaşmaların hükümleri.

4. Bu Madde'nin 2'inci paragrafının hükümlerine bakılmaksızın;

- a) 2'inci Madde çerçevesinde, yalnızca ilgili mevzuatına uygun olarak yapılmış veya onaylanmış ve etkin olarak kurulmuş yatırımlardan kaynaklanan uyuşmazlıklar, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) veya Akit Taraflarca üzerinde uzlaşılan diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulabilir;
- b) gayrimenkuller üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin uyuşmazlıklar tamamen ev sahibi Akit Tarafın ulusal mahkemelerinin yargılama yetkisi altındadır ve bu nedenle Yatırım Uyuşmazlıkları Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) ya da diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözümü mekanizmasına sunulamaz; ve
- c) "Devletler ile diğer Devletlerin Vatandaşları arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nin 64'üncü Maddesi ile ilgili olarak:

Türkiye Cumhuriyeti, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nin yorumu ya da uygulanmasıyla ilgili olarak Akit Taraflar arasında ortaya çıkmış ve görüşmeler yoluyla çözümlenmemiş herhangi bir uyuşmazlığın Uluslararası Adalet Divanı'na götürülmesini kabul etmeyecektir.

5. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Akit taraf verilen kararları kendi kanunları çerçevesinde yerine getirecektir.

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Cözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüme varacaklardır. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı ay içerisinde yukarıda geçen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, üç üyeli tahkim heyetine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren üç ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Akit Tarafların belirtilen süre içinde hakemi tayin etmemesi halinde, diğer Akit Taraf Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan atamayı yapmasını isteyebilir.

3. Eğer her iki hakem atanmalarından sonraki iki ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

4. Eğer, bu Madde'nin 2'inci ve 3'üncü paragraflarında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu olan görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Tarafların vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Heyeti, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edecektir.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içerisinde bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak, ve tahkim heyeti, hangisi daha sonra gerçekleşirse, duruşmaların bittiği tarihten veya son beyanlardan sonra üç ay içinde karara varacaktır.

7. Tahkim Heyeti oy çokluğu ile karara varacaktır. Karar Akit Taraflar için nihai ve bağlayıcı olacaktır.

8. Her bir Akit Taraf kendi üyesinin ve tahkim duruşmalarındaki temsilinin masraflarını üstlenecektir; Başkanın masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Akit Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

9. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 8'inci Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeysen, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulamaz. Bu, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE 10

Önemli Güvenlik Hakları

1. İşbu Anlaşma Akit Taraflardan her birinin:

(a) kamu düzeninin korunması,

(b) uluslararası barış veya güvenliğin korunması veya yeniden tesisine yönelik yükümlülüklerinin yerine getirilmesi, veya

(c) Akit Tarafın bir gümrük birliği, ekonomik veya parasal birlik, ortak pazar veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden kaynaklanan haklarını içerebilecek önemli güvenlik haklarının korunması için gerekli tedbirleri almasını engellemez.

2. İşbu Madde'nin 1(c) paragrafına uygun olarak, Akit Taraflardan birinin, diğer Akit Tarafa karşı kendisinin bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya bir serbest ticaret bölgesine üyeliğinden kaynaklanan haklarına dayanan herhangi bir eylemde bulunması veya tedbir alması durumunda, kendisine karşı bu gibi eylemler veya tedbirler alınan diğer Akit Taraf karşılıklılık ilkesi çerçevesinde ilk Akit Tarafa karşı benzer eylemlerde bulunabilir veya tedbirler alabilir. Böyle bir durumda, bu gibi tedbirlerden etkilenen ilk Akit Tarafın yatırımcıları bu gibi tedbirler neticesinde gördükleri zararların tazmini amacıyla işbu Anlaşmanın 8'inci Maddesi çerçevesinde uluslararası tahkime başvuramazlar.

MADDE 11

Uygulama Kapsamı

İşbu Anlaşma'nın hükümleri bir Akit Taraf yatırımcıları tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde gelecekte yapılacak yatırımlar yanında işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte Akit Tarafların kanunlarına uygun olarak mevcut bulunan yatırımlara da uygulanır. Bununla birlikte, işbu Anlaşma'nın hükümleri, Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce meydana gelmiş olaylardan kaynaklanan hak talepleri veya Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce çözüme kavuşturulmuş taleplere uygulanmaz.

MADDE 12

Yürürlüğe Girme, Süre ve Fesih

1. Her bir Akit Taraf, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi ülkesinde gerekli görülen anayasal gerekliliklerin tamamlandığını yazılı olarak diğerine bildirecektir. İşbu Anlaşma iki bildirim sonuncusundan sonra altmışıncı günde yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacaktır ve işbu Madde'nin 2. paragrafınca yürürlükten kaldırılmadığı sürece yürürlükte kalmaya devam edecektir.
2. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa bir yıl öncesinden yazılı bildirimde bulunarak, ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra herhangi bir zamanda İşbu Anlaşmayı feshedebilir.
3. İşbu Anlaşma Akit Taraflar arasındaki yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Bu gibi bir değişiklik, her bir Akit Tarafın diğerine böyle bir değişikliğin yürürlüğe girmesi için gereken tüm dahili işlemleri tamamladığını bildirdiğinde yürürlüğe girecektir.
4. İşbu Anlaşmanın fesih tarihi öncesinde yapılan veya edinilen ve bu Anlaşma'nın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlar hususunda, işbu Anlaşmanın 1-11 Maddelerinin hükümleri fesih tarihinden itibaren bir on yıl daha geçerli olmaya devam edecektir.
5. İşbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte, 30 Nisan 1992 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Çek ve Slovak Federal Cumhuriyeti arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması" yürürlükten kalkar.

İşbu Anlaşmayı Tarafların yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamıştır.

Prag'da 29 Nisan 2009 tarihinde Türkçe, Çek ve İngilizce dillerinde, eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

Yorumda farklılık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

ÇEK CUMHURİYETİ
ADINA

Koray TARGAY

Eva FILIPI

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçisi

Çek Cumhuriyeti Büyükelçisi

AGREEMENT
BETWEEN
THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE CZECH REPUBLIC
FOR
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF
INVESTMENTS

The Republic of Turkey and the Czech Republic (hereinafter referred to as "the Contracting Parties"),

Desiring to promote greater economic cooperation between them, particularly with respect to investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded to such investments will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Contracting Parties,

Agreeing that fair and equitable treatment of investments is desirable in order to maintain a stable framework for investments and maximum effective utilization of economic resources, and

Having resolved to conclude an agreement concerning the encouragement and reciprocal protection of investments,

Hereby agree as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Agreement;

1. The term "investor" means:

(a) natural persons deriving their status as nationals of either Contracting Party from its applicable law,

(b) legal persons, such as corporations, firms or business associations incorporated or constituted under the law in force of either of the Contracting Parties and having their headquarters in the territory of that Contracting Party.

2. The term "investment" means direct investment, under the definition of the International Monetary Fund, invested by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, provided that the investment has been made in accordance with the laws and regulations of the other Contracting Party, and shall include every kind of assets in particular, but not exclusively:

(a) shares in and stocks of a company and any other form of participation in companies,

(b) returns reinvested, claims to money or any other rights having financial value related to an investment,

(c) movable and immovable property and any other rights such as mortgages, liens, pledges,

(d) intellectual property rights and industrial rights such as patents, trademarks, business names, technical processes, industrial designs, know-how and goodwill,

(e) business concessions conferred by law or by contract, including the concessions related to natural resources.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, but not limited to, profit, interest, and dividends.

4. The term "territory" means:

(a) in respect of the Republic of Turkey, its territory, territorial sea, as well as the maritime areas over which it has jurisdiction or sovereign rights for the purposes of exploration, exploitation and conservation of natural resources, pursuant to international law;

(b) in respect of the Czech Republic, the territory of the Czech Republic over which it exercises sovereignty, sovereign rights and jurisdiction in accordance with international law.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.
2. Investments of investors of each Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension, or disposal of such investments.

ARTICLE 3

National and Most-Favoured-Nation Treatment

1. Each Contracting Party shall in its territory accord to investments, once established, and returns of investors of the other Contracting Party treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords in similar situations to investments and returns of its own investors or to investments and returns of investors of any third State, whichever is more favourable.
2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party, as regards management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investment, treatment which is fair and equitable and not less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.

3. Subject to the laws and regulations of the Contracting Parties relating to the entry, sojourn and employment of aliens;

- (a) nationals of either Contracting Party shall be permitted to enter and to remain in the territory of the other Contracting Party for the purpose of establishing, developing, administering or advising on the operation of an investment to which they, or an investor of the first Contracting Party that employs them, have committed and/or are in the process of committing the required amount of capital or required value of other resources,
- (b) companies which are legally constituted under the applicable laws and regulations of one Contracting Party and which are investments of investors of the other Contracting Party, shall be permitted to engage managerial and technical personnel of their choice, regardless of nationality.

4. The National Treatment and Most-Favoured-Nation Treatment provisions of this Article shall not apply to advantages accorded by a Contracting Party pursuant to its obligation as a member of customs, economic, or monetary union, a common market or a free trade area.

5. The Contracting Party understands the obligations of the other Contracting Party as a member of a customs, economic, or monetary union, a common market or a free trade area to include obligations arising out of an international agreement or reciprocity agreement of that customs, economic, or monetary union, common market or free trade area.

6. The provisions of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party, or to the investments or returns of such investors, the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the Contracting Party by virtue of any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 4

Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effects except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article 2 of this Agreement.

2. Compensation shall be equivalent to the real market value of the expropriated investment before the expropriatory action was taken or became known. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable in a convertible currency. In case of delay, the payment shall bear interest.

3. Investors of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the other Contracting Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by such other Contracting Party treatment not less favourable than that accorded to its own investors or to investors of any third country, whichever is the most favourable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses

ARTICLE 5

Repatriation and Transfer

1. Without prejudice to measures adopted by the European Community, each Contracting Party shall permit in good faith all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include in particular but not limited to:

(a) returns,

(b) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment,

(c) compensation pursuant to Article 4,

(d) principal and interest payments deriving from loans in connection with investments,

(e) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Contracting Party who have obtained in the territory of the other Contracting Party the corresponding work permits relative to an investment,

(f) payments arising from an investment dispute.

2. Transfers shall be made in the freely convertible currency in which the investment has been made or in any freely convertible currency if so agreed by the investor and at the prevailing market rate of exchange on the date of transfer.

ARTICLE 6

Subrogation

1. If the investment of an investor of one Contracting Party is covered against non-commercial risks under a system established by law, any subrogation of the guarantor or the insurer, which stems from the terms of a guarantee, a contract of insurance or any other legal transaction between the investor and the guarantor or the insurer shall be recognized by the other Contracting Party.
2. The guarantor or the insurer is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.
3. Disputes between a Contracting Party and a guarantor or an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article 8 of this Agreement.

ARTICLE 7

Consultation

The Contracting Parties agree to consult promptly, on the request of either Contracting Party, in order to prevent or to resolve any dispute in connection with the Agreement or to discuss any matter relating to the interpretation or application of the Agreement.

ARTICLE 8

Settlement of Disputes between One Contracting Party and Investors of the Other Contracting Party

1. Disputes between one of the Contracting Parties and an investor of the other Contracting Party, in connection with the investment, shall be notified in writing by the investor to the recipient Contracting Party of the investment. The notification shall include detailed information about the dispute. As far as possible, the investor and the concerned Contracting Party shall endeavor to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.

2. If these disputes cannot be settled in this way within six months following the date of the written notification mentioned in paragraph 1, the dispute can be submitted, as the investor may choose, to:

(a) the competent court or administrative tribunal of the Contracting Party which is the party to the dispute;

(b) an ad hoc court of arbitration laid down under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL), the Parties to the dispute may agree in writing to modify these Rules;

(c) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the "Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States".

3. The arbitral tribunal shall decide on the basis of the law, taking into account all sources of the law in the following sequence:

(a) the provisions of this Agreement;

(b) other relevant Agreements between the Contracting Parties;

(c) the national laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment was made, including the rules related to conflicts of law;

(d) the provisions of special agreements relating to the investment.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 2 of this Article:

(a) only the disputes arising in connection with an investment made in conformity with the relevant legislation or approved under Article 2, and which has been effectively established, may be submitted to the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) or any other international dispute settlement mechanism as agreed upon by the Contracting Parties;

(b) the disputes, related to the property and real rights upon the real estates are totally under the jurisdiction of the national courts of the host Contracting Party and therefore shall not be submitted to jurisdiction of the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) or any other international dispute settlement mechanism; and

- (c) with regard to the Article 64 of the "Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States":

The Republic of Turkey shall not accept the referral of any disputes arising between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of "Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States", which is not settled by negotiation, to the International Court of Justice.

5. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Contracting Party commits itself to execute the award according to its national law.

ARTICLE 9

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. The Contracting Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Contracting Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of disputes between themselves through the foregoing procedure, the disputes may be submitted, upon the request of either Contracting Party, to an arbitral tribunal of three members.
2. Within three months of receipt of a request, each Contracting Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Contracting Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Contracting Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.
3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.
4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Contracting Party.

5. The tribunal shall have three months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such an agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account the generally recognized rules of international arbitral procedure.

6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within three months after the date of the closing of the hearings or the final submissions, whichever occurs later.

7. The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on both Contracting Parties.

8. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member of the tribunal and of its representations in the tribunal arbitral proceedings; the cost of the chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties.

9. A dispute shall not be submitted to an international arbitration court under the provisions of this Article, if the dispute in the same manner has been brought before arbitration court under the provisions of Article 8 and is still before the court. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Contracting Parties.

ARTICLE 10

Essential Security Interests

1. This Agreement shall not preclude the application by either Contracting Party of measures necessary for:

- a) the maintenance of public order,
- b) the fulfillment of its obligations with respect to the maintenance or restoration of international peace or security, or
- c) the protection of its own essential security interests which may include interests deriving from its membership of a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area.

2. If either Contracting Party takes any action or measures against the other Contracting Party in conformity with paragraph 1 (c) of this Article based on interests deriving from its membership of a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area, the other Contracting Party against whom such actions or measures were taken may take similar actions or measures against the first Contracting Party based on the principle of reciprocity. In such a circumstance, the investors of the first Contracting Party affected by such measures can not resort to international arbitration under Article 8 of this Agreement to get compensation for any losses suffered as a result of such measures.

ARTICLE 11
Scope of Application

The provisions of this Agreement shall apply to future investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, and also to the investments existing in accordance with the laws of the Contracting Parties on the date this Agreement came into force. However, the provisions of this Agreement shall not apply to claims arising out of events which occurred, or to claims which had been settled, prior to its entry into force.

ARTICLE 12
Entry into Force, Duration and Termination

1. Each Contracting Party shall notify the other in writing of the completion of the constitutional formalities required in its territory for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the sixtieth day after the latter of the two notifications. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article.
2. Either Contracting Party may, by giving one year's written notice to the other Contracting Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten-year period or at any time thereafter.
3. This Agreement may be amended by written agreement between the Contracting Parties. Any amendment shall enter into force after each Contracting Party has notified the other that it has completed all internal requirements for entry into force of such amendment.
4. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of Articles 1-11 of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from the date of termination.
5. The Agreement between the Republic of Turkey and the Czech and Slovak Federal Republic for the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, signed in Ankara on April 30, 1992, will be terminated on the date of entry into force of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Agreement.

DONE at Prague on the day of 29 April 2009 in the Turkish, Czech and English languages all of which are equally authentic. In case of any conflict of interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE REPUBLIC OF TURKEY

FOR THE CZECH REPUBLIC

Koray TARGAY
The Ambassador
of the Republic of Turkey

Eva FILIPI
The Ambassador
of the Czech Republic

DOHODA

MEZI

TURECKOU REPUBLIKOU A ČESKOU REPUBLIKOU

O VZÁJEMNÉ PODPOŘE A OCHRANĚ INVESTIC

Turecká republika a Česká republika (dále jen „smluvní strany“),

ve d e n y p ř á n í m podporovat větší vzájemnou hospodářskou spolupráci, zejména pokud jde o investice investorů jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany,

u z n á v a j í c e, že ujednání o zacházení, které bude přiznáno těmto investicím, bude podporovat tok kapitálu a technologie a hospodářský rozvoj smluvních stran,

s o u h l a s í c e, že spravedlivé a rovnoprávné zacházení s investicemi je žádoucí pro zachování stabilního rámce pro investování a pro maximálně účinné využívání hospodářských zdrojů, a

r o z h o d n u t y uzavřít dohodu týkající se podpory a vzájemné ochrany investic,

se dohodly na následujícím:

Článek 1

Definice

Pro účely této dohody:

1. Pojem „investor“ znamená:

(a) fyzické osoby, které mají státní občanství některé ze smluvních stran v souladu s jejími platnými zákony,

(b) právnické osoby jako korporace, firmy nebo jiné obchodní společnosti, zřízené nebo založené podle platných zákonů některé ze smluvních stran a mající své sídlo na území některé ze smluvních stran.

2. Pojem „investice“ označuje přímé investice, podle definice Mezinárodního měnového fondu, investované investorem jedné ze smluvních stran na území druhé smluvní strany za předpokladu, že investice byla učiněna v souladu s právním řádem druhé smluvní strany, a zahrnuje všechny druhy aktiv, zejména, nikoliv však výlučně:

(a) akcie a obligace společnosti a jakoukoli jinou formu účasti ve společnostech,

(b) reinvestované výnosy, nároky na peněžitá plnění nebo jiná práva mající finanční hodnotu a vztahující se k investici,

(c) movitý a nemovitý majetek a všechna ostatní práva, jako jsou hypotéky, zástavy, záruky,

(d) práva duševního vlastnictví a průmyslová práva, jako jsou patenty, obchodní známky, obchodní názvy, technické postupy, průmyslové vzory, know-how a goodwill,

(e) podnikatelská oprávnění vyplývající ze zákona nebo ze smlouvy, včetně oprávnění týkajících se přírodních zdrojů.

3. Pojem „výnosy“ znamená částky plynoucí z investice a zahrnuje zejména, ne však výlučně, zisk, úrok a dividendy.

4. Pojem „území“ znamená:

a) ve vztahu k Turecké republice její území, pobřežní moře, stejně jako přímořské oblasti, nad nimiž vykonává v souladu s mezinárodním právem svou jurisdikci nebo svrchovaná práva pro účely průzkumu, využívání a zachování přírodních zdrojů;

b) ve vztahu k České republice území České republiky, nad kterým vykonává svrchovanost, svrchovaná práva a jurisdikci v souladu s mezinárodním právem.

Článek 2

Podpora a ochrana investic

1. Každá smluvní strana bude podporovat a vytvářet příznivé podmínky pro investory druhé smluvní strany, aby investovali na jejím území, a bude takové investice připouštět, a to v souladu se svým právním řádem.

2. Investicím investorů každé ze smluvních stran bude za každých okolností poskytováno řádné a spravedlivé zacházení a budou požívat plné ochrany a bezpečnosti na území druhé smluvní strany. Ani jedna ze smluvních stran tyto investice žádným způsobem nepoškodí nepřiměřeným či diskriminačním opatřením, pokud jde o jejich řízení, udržování, užívání, využití, rozšíření nebo nakládání s takovými investicemi.

Článek 3

Národní zacházení a doložka nejvyšších výhod

1. Každá smluvní strana poskytne na svém území učiněným investicím a výnosům investorů druhé smluvní strany zacházení, které je řádné a spravedlivé a není méně příznivé než jaké za podobných okolností poskytuje investicím a výnosům svých vlastních investorů nebo investicím a výnosům investorů jakéhokoli třetího státu, je-li výhodnější.

2. Každá smluvní strana poskytne na svém území investorům druhé smluvní strany, pokud jde o řízení, udržování, užívání, využití nebo nakládání s jejich investicí, zacházení, které je řádné a spravedlivé a ne méně příznivé, než jaké poskytuje svým vlastním investorům nebo investorům jakéhokoliv třetího státu, je-li výhodnější.

3. V souladu s právními předpisy smluvních stran, týkajícími se vstupu, pobytu a zaměstnávání cizinců:

(a) občané kterékoli smluvní strany budou moci vstupovat a pobývat na území druhé smluvní strany za účelem zřízení, rozvoje, řízení nebo konzultací o provozování investice, do které tito občané, nebo investor smluvní strany, který je zaměstnává, vložili, a/nebo se chystají vložit potřebnou část kapitálu nebo potřebnou hodnotu jiných zdrojů,

(b) společnosti zákonně ustavené v souladu s právním řádem jedné smluvní strany, které jsou investicemi investorů druhé smluvní strany, budou smět zaměstnávat řídicí a technický personál podle své volby, bez ohledu na jejich státní příslušnost.

4. Ustanovení o národním zacházení a doložce nejvyšších výhod podle tohoto článku se nebude vztahovat na výhody, které poskytuje smluvní strana na základě svých závazků jako člena celní, hospodářské nebo měnové unie, společného trhu nebo zóny volného obchodu.

5. Smluvní strana je srozuměna s tím, že závazky druhé smluvní strany jako člena celní, hospodářské nebo měnové unie, společného trhu nebo zóny volného obchodu zahrnují závazky vyplývající z mezinárodní smlouvy nebo smlouvy na základě vzájemnosti týkající se této celní, hospodářské nebo měnové unie, společného trhu nebo zóny volného obchodu.

6. Ustanovení této dohody nelze vykládat tak, že zavazují jednu smluvní stranu poskytnout investorům druhé smluvní strany nebo jejich investicím či výnosům takové výhody, upřednostnění nebo výsady, které může první smluvní strana poskytovat na základě mezinárodní smlouvy týkající se zcela nebo převážně zdanění.

Článek 4

Vyvlastnění a náhrada

1. Investice nebudou vyvlastněny, znárodněny nebo podrobeny přímo či nepřímo opatřením mající stejný výsledek, s výjimkou opatření provedených ve veřejném zájmu, nediskriminačním způsobem, na základě zaplacení okamžité, adekvátní a efektivní náhrady a v souladu s právním postupem a obecnými principy zacházení, uvedenými v článku 2 této dohody.

2. Náhrada musí odpovídat skutečné tržní ceně vyvlastněné investice v době, kdy se vyvlastnění uskutečnilo nebo stalo známým. Náhrada bude zaplácena bez odkladu ve směnitelné měně a bude volně převoditelná. V případě prodlení bude platba úročena.

3. Investorům kterékoli smluvní strany, jejichž investice utrpí na území druhé smluvní strany škody v důsledku války, povstání, občanských nepokojů nebo jiných podobných událostí, bude druhou smluvní stranou poskytnuto zacházení ne méně příznivé, než jaké je poskytováno vlastním investorům nebo investorům jakékoli třetí země, které je nejvýhodnější, pokud jde o opatření přijatá v souvislosti s těmito škodami.

Článek 5

Pşevody

1. Až jsou dotčena opatření přijatá Evropským společenstvím, povolí v dobré víře každá smluvní strana volně a bez prodlení všechny převody vztahující se k investici do a ze svého území. Tyto převody budou zahrnovat zejména, nikoli však výlučně:

(a) výnosy

(b) zisky z prodeje celé nebo části investice,

(c) náhrady podle článku 4,

(d) splátky jistiny a úroků vyplývající z půjček sjednaných v souvislosti s investicemi,

(e) platby, mzdy a jiné náhrady občanům jedné smluvní strany, kteří získali na území druhé smluvní strany odpovídající pracovní povolení v souvislosti s investicí,

(f) platby vyplývající z investičního sporu.

2. Převody budou provedeny ve volně směnitelné měně, v níž byla investice učiněna, nebo v jakékoli volně směnitelné měně, kterou investor schválil, a převažujícím tržním kurzem platným v den převodu.

Článek 6

Postoupení práv

1. Je-li investice investora jedné smluvní strany kryta proti neobchodním rizikům na základě systému zřízeného podle zákona, uzná druhá smluvní strana jakoukoli subrogaci ručitele nebo pojistitele, vyplývající ze záruky, pojistné smlouvy nebo jakékoli právní transakce mezi investorem a ručitelem nebo pojistitelem.
2. Ručitel nebo pojistitel je z titulu postoupení práv oprávněn uplatňovat práva a vznášet nároky tohoto investora a převzít závazky vztahující se k investici. Postoupená práva nebo nároky nepřekročí původní práva nebo nároky investora.
3. Spory mezi smluvní stranou a ručitelem nebo pojistitelem budou řešeny v souladu s ustanoveními článku 8 Dohody.

Článek 7

Konzultace

Smluvní strany souhlasí, na žádost jedné z nich, s okamžitou konzultací za účelem předejití nebo vyřešení jakéhokoliv sporu týkajícího se Dohody, nebo s diskusí týkající se výkladu nebo provádění Dohody.

Článek 8

Řešení sporů mezi jednou smluvní stranou a investorem druhé smluvní strany

1. Spory mezi jednou smluvní stranou a investorem druhé smluvní strany týkající se investice budou investorem písemně oznámeny smluvní straně, na jejímž území se nachází investice. Oznámení bude zahrnovat podrobné informace o sporu. Bude-li to možné, investor a dotyčná smluvní strana vyvinou úsilí, aby tyto spory byly v dobré víře vyřešeny konzultacemi a jednáním.
2. Jestliže spory nebudou urovnány tímto způsobem ve lhůtě šesti měsíců od data doručení písemného oznámení podle odstavce 1, může být spor předložen podle volby investora buď:
  - (a) příslušnému soudu nebo správnímu orgánu smluvní strany, která je stranou ve sporu;
nebo
  - (b) mezinárodnímu rozhodčímu soudu zřízenému ad hoc, ustavenému podle rozhodčích pravidel Komise Organizace spojených národů pro mezinárodní právo obchodní (UNCITRAL), strany ve sporu se mohou písemně dohodnout na změnách těchto pravidel;
nebo
  - (c) Mezinárodnímu středisku pro řešení sporů z investic (ICSID) založenému na základě „Úmluvy o řešení sporů z investic mezi státy a občany jiných států“.

3. Rozhodčí soud vezme při svém rozhodování v úvahu všechny prameny práva v následujícím pořadí:

(a) ustanovení této dohody;

(b) jiné příslušné dohody mezi smluvními stranami;

(c) vnitrostátní právní řád smluvní strany, na jejímž území byla investice učiněna, včetně pravidel týkajících se kolizního práva;

(d) ustanovení zvláštních dohod vztahujících se k investici.

4. Bez ohledu na ustanovení odstavce 2 tohoto článku:

(a) pouze spory vzniklé v souvislosti s investicí, která byla učiněna v souladu s příslušnými právními předpisy nebo schválena podle článku 2, a která byla efektivně realizována, mohou být předloženy Mezinárodnímu středisku pro řešení sporů z investic (ICSID) nebo jakémukoli jinému mechanismu mezinárodního řešení sporů, na kterém se smluvní strany dohodly;

(b) spory, týkající se vlastnictví a věcných práv u nemovitostí, jsou zcela pod jurisdikcí vnitrostátních soudů hostitelské smluvní strany a nesmí být proto předloženy Mezinárodnímu středisku pro řešení sporů z investic (ICSID) nebo jakémukoli jinému mechanismu mezinárodního řešení sporů; a

(c) s ohledem na článek 64 „Úmluvy o řešení sporů z investic mezi státy a občany jiných států“:

Turecká republika nepřijme postoupení jakýchkoli sporů, které vznikly mezi smluvními stranami ohledně výkladu nebo provádění „Úmluvy o řešení sporů z investic mezi státy a občany jiných států“ a které nebyly vyřešeny jednáním, na Mezinárodní soudní dvůr.

5. Rozhodčí nález bude konečný a závazný pro všechny strany sporu. Každá smluvní strana se zavazuje k výkonu nálezu v souladu se svým vnitrostátním právem.

Článek 9

Řešení sporů mezi smluvními stranami

1. Smluvní strany budou usilovat podle zásady dobré víry a ducha spolupráce o rychlé a spravedlivé řešení jakéhokoli sporu týkajícího se výkladu nebo provádění této dohody. V souladu s tím budou smluvní strany souhlasit s přímými a rozumnými jednáními, které povedou k takovému řešení. Nedospějí-li smluvní strany k dohodě ve lhůtě šesti měsíců od zahájení vzájemného sporu na základě jednání uvedeného shora, může být na žádost kterékoli smluvní strany spor předložen rozhodčímu soudu složenému ze tří členů.

2. Do tří měsíců od obdržení žádosti jmenuje každá smluvní strana jednoho rozhodce. Tito dva rozhodci zvolí jako předsedu třetího rozhodce, který je příslušníkem třetího státu. Nejmenuje-li některá ze smluvních stran rozhodce v uvedené době, může druhá smluvní strana požádat předsedu Mezinárodního soudního dvora, aby provedl jmenování.

3. Nedohodnou-li se oba rozhodci na volbě předsedy ve lhůtě dvou měsíců po jejich jmenování, bude předseda jmenován na žádost kterékoli smluvní strany předsedou Mezinárodního soudního dvora.

4. Má-li v případech uvedených v odstavcích 2 a 3 tohoto článku předseda Mezinárodního soudního dvora překážku, která mu brání splnit uvedenou funkci, nebo je-li příslušníkem některé ze smluvních stran, provede jmenování místopředseda a má-li také on překážku, která mu brání vykonávat uvedenou funkci, nebo je-li příslušníkem některé ze smluvních stran, provede jmenování služebně nejstarší člen Mezinárodního soudního dvora, který není příslušníkem žádné smluvní strany.

5. Rozhodčí soud schválí procesní pravidla ve lhůtě tří měsíců od volby předsedy, která budou v souladu s ostatními ustanoveními této dohody. V případě neexistence takové dohody požádá rozhodčí soud předsedu Mezinárodního soudního dvora, aby procesní pravidla určil, s přihlédnutím k obecně uznávaným pravidlům mezinárodního rozhodčího řízení.

6. Nebude-li dohodnuto jinak, všechna podání budou učiněna a všechna ústní jednání budou ukončena do osmi měsíců od volby předsedy, a rozhodčí soud vydá své rozhodnutí do tří měsíců od skončení ústního jednání nebo závěrečného podání, podle toho, co nastane později.

7. Rozhodčí soud přijme rozhodnutí většinou hlasů. Takové rozhodnutí bude konečné a závazné pro obě smluvní strany.

8. Každá smluvní strana ponese náklady svého rozhodce a svého zastoupení v rozhodčím řízení; náklady předsedy a ostatní náklady ponese smluvní strany rovným dílem. Soud však může ve svém rozhodnutí určit, že větší část těchto nákladů ponese jedna ze dvou smluvních stran.

9. Spor nebude předložen podle ustanovení tohoto článku mezinárodnímu rozhodčímu soudu, jestliže spor ve stejném případě již byl předložen rozhodčímu soudu podle ustanovení článku 8 a dosud se nachází u tohoto soudu. Tomu nebrání zahájení přímých a rozumných jednání mezi oběma smluvními stranami.

Článek 10

Základní bezpečnostní zájmy

1. Tato dohoda nebrání žádné ze smluvních stran použít opatření nezbytná pro:

(a) udržení veřejného pořádku,

(b) plnění svých povinností s ohledem na zachování nebo obnovení mezinárodního míru nebo bezpečnosti, nebo

(c) ochranu jejích vlastních základních bezpečnostních zájmů, které mohou zahrnovat zájmy vyplývající z jejího členství v celní, hospodářské nebo měnové unii, společném trhu nebo zóně volného obchodu.

2. Pokud některá ze smluvních stran podnikne kroky či přijme jakákoli opatření proti druhé smluvní straně v souladu s odstavcem 1 písm. c) tohoto článku, založená na zájmech vyplývajících z jejího členství v celní, hospodářské nebo měnové unii, společném trhu nebo zóně volného obchodu, může druhá smluvní strana, proti které byly takové kroky učiněny nebo opatření přijata, podniknout podobné kroky či přijmout podobná opatření proti první smluvní straně založené na principu reciprocity. V takovém případě nemůžou investoři první smluvní strany, dotčené takovými opatřeními, zahájit mezinárodní rozhodčí řízení podle článku 8 této dohody za účelem získání náhrady za jakékoliv ztráty, které utrpěli v důsledku těchto opatření.

Článek 11

Použitelnost Dohody

Ustanovení této dohody se použijí na budoucí investice uskutečněné investory jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany a také na investice existující v souladu s právními řády smluvních stran k datu vstupu této dohody v platnost. Ustanovení této dohody se však nepoužijí na nároky vzniklé z událostí, které se staly před jejím vstupem v platnost a na nároky, které byly vyřešeny před jejím vstupem v platnost.

Vstup v platnost, trvání a ukončení

1. Každá smluvní strana písemně oznámí druhé smluvní straně splnění ústavních náležitostí požadovaných na jejím území pro vstup této dohody v platnost. Tato dohoda vstoupí v platnost šedesátým dnem od data druhé notifikace. Dohoda zůstane v platnosti po dobu deseti let a bude platit nadále, dokud nebude její platnost ukončena v souladu s odstavcem 2 tohoto článku.

2. Každá smluvní strana může ukončit platnost této dohody písemným oznámením o výpovědi s roční výpovědní lhůtou daným druhé smluvní straně na konci prvního desetiletého období nebo kdykoli poté.

3. Tato dohoda může být změněna písemnou dohodou mezi smluvními stranami. Jakákoli změna vstoupí v platnost poté, kdy si smluvní strany vzájemně oznámí, že byly splněny všechny vnitrostátní požadavky nezbytné pro vstup takové změny v platnost.

4. Pro investice uskutečněné nebo získané před ukončením platnosti této dohody a na které by se tato dohoda jinak vztahovala, zůstanou ustanovení článků 1 – 11 této dohody účinná po dobu deseti let od data ukončení její platnosti.

5. Platnost dohody mezi Tureckou republikou a Českou a Slovenskou Federativní Republikou o vzájemné podpoře a ochraně investic, podepsané dne 30. dubna 1992 v Ankaře, skončí ke dni vstupu v platnost této dohody.

Na důkaz toho podepsaní zástupci, náležitě k tomu zmocnění, podepsali tuto Dohodu.

Dáno v Praze dne 29. dubna 2009 ve dvou původních vyhotoveních, každé v tureckém, českém a anglickém jazyce, přičemž všechna znění jsou stejně autentická. V případě rozdílnosti ve výkladu je rozhodující znění v jazyce anglickém.

ZA TURECKOU REPUBLIKU

ZA ČESKOU REPUBLIKU

Koray TARGAY

Velvyslanec Turecké republiky

Eva FILIPI

Velvyslankyně České republiky